

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/376/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512214268
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512214268.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčákovej v právnej veci žalobkyne: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1. W. T., T. R. J. Č.. XXX, toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou JUDr. Antóniou Svičinovou, zamestnankyňou Okresného súdu Košice-okolie, 2. C. T., F.. XX.XX.XXXX, T. R. J., H. XX, 3. C. T., F.. XX.X.XXXX, T. R. J., H. XX, 4. I. T., T. R. J., H. XX, v konaní o 3.797,05 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 11C/308/2012-62 zo dňa 28. mája 2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby do výšky 0,5 % úroku a vo výroku o trovách konania účastníkov.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom zaviazal žalovaných v 1. až 4. rade zaplatiť žalobkyňi 3.797,05 € s 9 % úrokom zo sumy 3.738,83 € od 1.8.2012 až do zaplataenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov. Žalobu čiastočne do výšky 0,5 % úroku zamietol. Zaviazal žalovaných v 1. až 4. rade zaplatiť žalobkyňi spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 224 € do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplataenia 3.797,05 € s 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy istiny 3.738,83 € od 1.8.2012 do zaplataenia titulom úveru poskytnutého žalobkyňou žalovaným v 1. a 2. rade na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 1.7.2005, pričom žalovaní v 3. a 4. rade boli ručiteľmi.

Z vykonaného dokazovania vzal za preukázané poskytnutie úveru na základe vyššie uvedenej zmluvy žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 4.315,20 €, ktorý sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať mesačne vo výške 37,77 €. Účastníci zmluvy sa dohodli, že v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je žalobkyňa oprávnená požadovať zaplataenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko žalovaní si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy nesplnili a ku dňu 26.4.2012 ich dlh predstavoval 3.717,60 €, žalobkyňa odstúpila od zmluvy a vyzvala žalovaných na zaplataenie celého dlhu v lehote 7 dní od doručenia odstúpenia od zmluvy listom zo dňa 26.4.2012. Konštatoval, že v danom prípade došlo k platnému odstúpeniu od

zmluvy zo strany žalobkyne, a preto žalovaným vznikla povinnosť v zmysle ust. § 457 Obč. zák. vrátiť, čo na základe zmluvy získali od žalobkyne, t.j. žalovanú sumu. Z týchto dôvodov žalobe čo do istiny v celom rozsahu vyhovel.

O úrokoch z omeškania súd rozhodoval v zmysle ust. § 517 ods. 2 Obč. zák.. Žalobkyňa si uplatňovala úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 1.8.2012 až do zaplatenia s odôvodnením, že v čase prvého omeškania žalovaných dňa 22.9.2011 bol úrok z omeškania 9,5 % (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola 1,5 %). Súd konštatoval, že žalovaní sa dostali do omeškania až po plynutí lehoty určenej na plnenie v oznámení o odstúpení od zmluvy, t.j. 7 dní od doručenia listiny obsahujúcej odstúpenie od zmluvy a výzvu na plnenie. Vychádzal zo zistenia, že žalovaní v 2. až 4. rade prevzali zásielku dňa 4. mája 2012 a zásielka žalovanej v 1. rade bola uložená na pošte v ten istý deň a za deň doručenia považoval 7. máj 2012, t.j. tretí deň od jej uloženia. Nasledujúcim dňom, t.j. 8. mája 2012 začala plynúť 7 dňová lehota na plnenie v zmysle výzvy žalobkyne obsiahnutej v odstúpení od zmluvy a táto lehota uplynula dňom 14. mája 2012. Žalovaní sa takto dostali do omeškania dňom 15. mája 2012 a od tohto dňa vznikol žalobkyňi aj nárok na úroky z omeškania, ktoré v tom čase predstavovali 9 %.

Z týchto dôvodov priznal žalobkyňi 9 % úrok zo sumy istiny 3.738,83 € v zmysle žaloby od 1.8.2012 až do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania, t.j. 0,5 % ročne žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol tak, že vzhľadom na úspech žalobkyne v konaní zaviazal žalovaných nahradiť jej trovy konania, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 224 €.

Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania, t.j. 0,5 % ročne, v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/,d/ a f/ O.s.p. a navrhla rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a zaviazat žalovaných v 1. až 4. rade zaplatiť jej 0,5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 3.738,83 € od 1.8.2012 až do zaplatenia. V dôvodoch odvolania nesúhlasila s právnym posúdením vzniku nároku na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého zvyšku nesplateného úveru. Poukázala na to, že v zmysle Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. je pre určenie zákonného úroku z omeškania rozhodujúca základná sadzba Európskej centrálnej banky k 1. dňu omeškania s plnením peňažného záväzku. Podľa čl. II bod 3 zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania splátka úrokov je splatná prvého dňa v mesiaci a musí byť uhradená veriteľovi do 15. dňa mesiaca. Základná sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1,5 % platila pre obdobie od 13.7.2011 do 2.11.2011. Omeškanie žalovaných pritom vzniklo v tomto období, nakoľko započítaním zo dňa 20.7.2011 boli uhradené omeškané splátky do júla 2011. Po tomto dátume boli uskutočnené dva vklady v novembri a decembri 2011 započítané na úhradu splátok za august a september 2011, teda v čase vzniku prvého dňa omeškania platila základná sadzba Európskej centrálnej banky 1,5 %. Podľa žalobkyne je rozhodujúcim dňom pre určenie omeškania prvý deň omeškania s prvou neuhradenou splátkou úroku medziúveru, nakoľko toto omeškanie spôsobuje právne následky uvedené napríklad v § 517 až 519 Obč. zák. Omeškanie s plnením peňažného záväzku bolo dôvodom pre odstúpenie od zmluvy, teda žalovaní už v čase odstúpenia od zmluvy boli v omeškaní. Z týchto dôvodov trvala na priznaní úroku z omeškania v celej ňou uplatnenej výške 9,5 % ročne.

Žalovaní v 1. až 4. rade zostali v odvolacom konaní nečinní.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. b/,d/ a f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je v napadnutom zamietavom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27. mája 2014 o 9.20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 20. mája 2014 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1,3 O.s.p..

Žalobkyňa v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/,d/ a f/ O.s.p., t.j. konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (túto vadu bližšie neuvádza - poznámka odvolacieho súdu), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správneho právneho predpisu a tieto aj správne vyložil, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Súd prvého stupňa správne určil ako prvý deň omeškania s plnením 15. máj 2012, t.j. deň nasledujúci po uplynutí lehoty určenej na plnenie žalobkyňou vo výzve na plnenie, adresovanej žalovaným, ktorá bola súčasťou odstúpenia od zmluvy zo dňa 26.4.2012.

Podstatným v prejednávanej veci je tá skutočnosť, že po odstúpení od zmluvy zo strany žalobkyne vznikol medzi účastníkmi konania nový právny vzťah z titulu bezdôvodného obohatenia.

V zmysle ust. § 457 Obč. zák., ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V zmysle ust. § 517 ods. 1 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle ust. § 517 ods. 2 Obč. zák., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

V zmysle ust. § 563 Obč. zák., ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Z vyššie cit. zák. ust. je zrejmé, že splatnosť pohľadávky môže byť dohodnutá v zmluve, určená v právnom predpise alebo rozhodnutím súdu. Ak však čas plnenia nebol určený žiadnym z týchto spôsobov, má právo určiť čas plnenia veriteľ. Vo všeobecnosti teda platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, určená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Vyššie citované zák. ust. ukladá dlžníkovi povinnosť plniť v deň nasledujúci potom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto lehoty. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným v deň po doručení návrhu dlžníkovi. Ak dlžník nesplní svoj dlh nasledujúci deň po dni, kedy bol na plnenie vyzvaný, resp. do konca lehoty poskytnutej veriteľom vo výzve na plnenie, bude v omeškaní s plnením a veriteľovi vzniká právo na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, ak nie je dlžník podľa zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je ustanovený čas splnenia, treba podľa ust. § 563 Obč. zákonníka vychádzať z toho, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie tomu, na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, len čo ho požiadal o splnenie, resp. do konca lehoty, ktorá mu bola vo výzve na plnenie určená. Forma výzvy predpísaná pritom nie je, ale v záujme právnej istoty bude vhodné zachovať písomnú formu. Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je teda prvý deň potom, kedy ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo, požiadal o plnenie, ak nie je ním určená iná (dlhšia) lehota na plnenie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je v omeškaní s plnením záväzku z bezdôvodného obohatenia v zásade vtedy, keď ho nesplní v deň nasledujúci potom, kedy ho ten, na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, požiadal o plnenie, resp. ho nesplní v posledný deň lehoty určenej vo výzve na plnenie. Od tohto dňa je ten, kto sa bezdôvodne obohatil, v omeškaní a je možné od neho požadovať aj úroky z omeškania (§ 517 ods. 1,2 Obč. zák.).

V prejednávanej veci výzva na plnenie bola doručená žalovaným v 2. až 4. rade dňa 4.5.2012 a v prípade žalovanej v 1. rade platí fikcia doručenia výzvy dňom 7.5.2012. Lehota na plnenie určená vo výzve v trvaní 7-ich dní teda začala plynúť žalovaným dňa 8. mája 2012 a posledným dňom lehoty na plnenie bol deň 14. mája 2012. Keďže svoju povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalovaní nesplnili v posledný deň lehoty určenej vo výzve na plnenie, t.j. dňa 14. mája 2012, nasledujúcim dňom sa dostali do omeškania tak, ako tento deň správne ustálil aj súd prvého stupňa, t.j. dňom 15. mája 2012.

Za prvý deň omeškania je teda vzhľadom na vyššie uvedené možné považovať až 15. máj 2012, pričom v období od 14.12.2011 do 10.7.2012 úrok z omeškania predstavoval v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. 9 % ročne.

Vecne správne preto rozhodol súd prvého stupňa, ak žalobu v časti úrokov z omeškania nad sumu 9 % ročne, t.j. v prejednávanej veci 0,5 % ročne zamietol.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom zamietavom výroku ako vecne správny v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Vecne správne rozhodol súd prvého stupňa aj o trovách konania. Keďže žalobkyňa mala úspech iba v nepatrnej časti, správne jej priznal plnú náhradu trov konania v zmysle ust. § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď nesprávne citoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania, žalovaným trovy odvolacieho konania nevznikli, preto súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.